

Az őrangyal

1940-ben született Pápán. Író. Alábbi írása részlet a könyvhéten megjelenő regényéből.

A nyári szünet vége felé Tomi kivételével már mindegyik Sziksztin-gyerek elismeri, hogy a szünet unalmas, iskolába járni jobb. Igaz, tanulni kell, de vannak osztálytársak, röplabda pálya, tornaterem, „vendégként” látogatott napközi.

Ha volna pénzüik, legalább strandra mehetnének! A strandon is mindig sok az ismerős, ha a „vadak”, a negyedikesek is kinn vannak, a lányokat nagy ordítás közben beledobják a mély vízbe, majd utánuk ugranak, de aki tud úszni, azt miért ne dobják?

Pénzüik azonban nincs. Néha egy-egy fagyalutra, de csak egy gombócosra, egy hónapban egyszer mozira. Kész. Cirkuszba elmenni? Vásárolni valamit? Kizárt. Ilyenkor az olvasás se esik olyan jól.

Csatári Ibolya, egyik osztálytársuk kavarta fel ezt az állóvizet. Szembejött velük az utcán és azt mondta, jó munkája van, ha akarnak, ők is dolgozhatnak vele. A Mezőgazdasági Iskola szervezi, ott kell jelentkezni, reggel hétkor, teherautó viszi ki őket a földre. És mi a munka? Most éppen a borsó száraz bokrait szedik fel, mondja Ibolya, aki Annával egyidős, de mert kétszer bukkott, most Renivel jár egy osztályba. — Nem könnyű, délutánra hulla fáradtak, különösen, ha nagyon meleg van, de harminc forintot fizetnek egy napra. — Anna, Reni egyszerre: Harminc forintot?! — Igen, harmincat.

Reggel mind a ketten ott voltak. Egy-egy külön brigádba osztották be őket, mindegyikben három-négy az új tag, a többiek már több napja itt dolgoznak. Jó száraz a föld, a borsó gyökere, mintha a föld közepéig érne. Két óra itt annyi, mint máshol két nap.

A holtpont kora délután jött. Mintha nem is borsót húznának, hanem kendert nyűnének. Csatári Ibolya kétszer olyan ügyes és kétszer olyan erős volt, mint az osztálytársai, a brigádtagok zúgolódtak, hogy az „újakat” tegyék át máshova, lassúak. Ők nem dolgoznak helyettük. Csatári Ibolya rászólt az iskolatársaira, hogy igyekezzenek, nem azért hozta őket, hogy kikapjon miattuk.

Könnyű Csatárinak, zúgolódott magában Anna. Ő attól is erősödött, hogy nem tanult. Nem az iskolapadban ült, mást csinált helyette. Lógott, vagy dolgozott.

Szerencsére a brigádtársak beszédesek voltak, mindig beszélt valaki, ennyivel is gyorsabban ment az idő. Az egyik nő elmondta, a kutyáját hogy vitte el a sintér. Egy másik a krumplis nudli és a cicege receptjét mesélte el. Egy izmos, de vékony, fiatal nő — külseje ellenére meglepően jól bírta a munkát — arról beszélt, hogy nemrég jósnőnél volt. Indiai kártyából jóslt neki, és a kártya azt adta ki, hogy ő — igen, ő! — előző életében szí-

nésznő volt. — Hol? — kérdezték a napszámos kollegák. — Bécsben, mondta büszkén a színész és napszámos. — Ezen elgondolkozott a brigád. Hogy egyáltalán, jó-e színésznek lenni, vagy rossz?

Amikor öt óra lett, visszavitte őket a teherautó. Lemosták magukról a por, az izzadság nagyját és megkapták a harminc forintot. Ez volt a napban az egyetlen jó, gondolta Anna. A színésznő volt a legjobb, gondolta Reni.

Otthon elmesélték anyjuknak a napot. Ha ilyen nehéz, ne menjetek többet, tanácsolta Ilse asszony. Jó, mondták. Éjfélíg a színészeletről beszélgettek, majd lefeküdtek.

Reni nem tudott elaludni, fölkel, csendben kiment a konyhába. Nem gyújtott villanyt, csak álldogált az udvarra néző ajtóban, gondolkozott. Nemsokára villant valami a sötétben, Bódi fehér ruhája volt.

Láttam, amit láttam, mondta Reninek. Jó, jó, mondta a lány, te se csináltad volna jobban. Aztán Reni felmutatta a két tenyerét — mind a kettőn hólyag volt — és azt mondta, annyi hangyát, mint ott, a földön, életében nem látott. Szárazság van, mondta Bódi, vagy pedig holnap eső lesz.

Akkor Reni megköszörülte a torkát. Egek Ura, ijedezett az őrangyal, mi lesz ebből? Valamit forgat a fejében.

Mit gondolsz, kérdezte Reni, milyen lehet színésznek lenni? Az angyal elnevette magát. Ma milyen munkát végeztél, kérdezte? Ugye, napszámos munkát? A színészekre azt mondják, világosította fel a kamaszlányt Bódi, ők a nemzet napszámosai.

Reni úgy tett, mint aki érti, pedig egyáltalán nem értette. Neki a színész eddig üstökös volt, csillag volt, minden, csak nem napszámos.

Szívesen megpróbálnám, mondta. Ha segítenél.

Bódi hallgatott. Belélegezte a friss éjszakai levegőt, aztán felfedezte, hogy a kertben egy bagoly szól. Hallod?, kérdezte. Füles kuvik. Reni elismételte: Szívesen megpróbálnám, ha segítenél. Bódi azt mondta, jó, segíték. De van egy feltételem. Reni megkérdezte, mi volna az?

Holnap és holnapután is menj el dolgozni a borsóföldre. Hogy jobban megismerd a napszámos munkát.

A védenc nyelt egyet. Jó, elmegyek, mondta.

Tényleg elment. Amikor Bódi meglátta, hogy reggel a teherautón ül a többiek között, elindult ő is fölfele. A lépcső, a létra. A háromezer fok. A mennyei kar éneke. Kulcsos Szent Péter most nem a Kapuban ült, hanem a Nagy Hallban, a lépcsőn. Előadást tartott az égieknek, az ő Apokalipsziséről beszélt. Amikor meglátta az őrangyalt, intett neki, hogy ne várjon rá, menjen nyugodtan.

Bódi egyenesen a számítógéphez ment. Hosszú csigalépcső vezetett fel az égi Computerhez, nagy lámpák világítottak a

mennyezeten, a lámpákból fényes, vastag vezetékek — póklábak — nőttek ki.

Az égi Computer akkora volt, mint egy öt emeletes bérház, szóval egy monstrum. Ezüstfehér fény verődött vissza róla, és amikor Bódi bekapcsolta, tigrismorgáshoz hasonló hangot adott ki.

A gép az égi lények és a földi emberek idegrendszerét ötvözte egybe, s ehhez több mint egymillió elektroncsőre volt szükség. Ha hosszú időn át működött, úgy árasztotta magából a meleget, hogy sütni, főzni lehetett a tetején.

„A logikai szimbólumokat a lehető legjobban instrumentálja”, suttogta megilletődötten az őrangyal. Majd bekapcsolta a gépet és a keresőbe beírta, hogy „színész”. A gép megkérdezte, mikor született? Beírta, hogy 1840 és 1850 között. Írhatott volna mást is, de ha előző élet!

Ezután azt kérdezte a gép, melyik országban? Magyarország, írta. Magyar színész, miért ne? Sőt, persze!

Hosszú névsor jelent meg, Lujzák és Piroskák, Matildok, Marcsák, Lillák, Katicák, az angyal szinte szédült tőle. Találomra kiválasztott egy nevet a sok közül, majd figyelmetlenül az alatta lévőre kattintott. Az alatta lévő rubrikába ez volt beírva: Szentmihályi Adél színész- és költő. Élt tizenhét évet.

HATÁR GYŐZŐ

Amnesztia

(a „Tururu és Tűrürü” margójára)

*így szól a krónika így a szájhagyomány
nem volt haragtartó
furorját megbánta
érte szól Endrődön harangoznak Gyomán:
ha ki vesztére tört
megenyhült iránta*

*hogy már trónja alatt lazult az ereszték
bicskája bekattant
befalta fasírtját
s érezvén Szent Mihály hamar közeledtét
DUNDIBABA király
megásatta sírját*

*mesekoporsónak hét rőf táltos vermet
Rendeletét ríva
rótta íródeák:
Fel- s Kimenetelre kandi Öreggyermek
betyár nemzetének
adott amnesztiát*